

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ט טבת תשפ"ג | דף היומי בבלי: גדרים פט | דף הכולל: גדרים מה.
דף היומי בהלכה: מסימן צ' סעיף כ"ג עד תחילת סימן צ"א.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ג' עד 'ואף אני'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הפרישות פרק ב פרק ג "והכת השנייה"

יום אחד כבר לא הייתי מסוגל יותר, חיכיתי שכולם
יילכו הביתה, גררתי את השולחן של הרעבע עד
הלוח, העמדתי עליו כסא קטן, ומחקתי את ה"גנוט"

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א על סיפור אישי מכאיב שנסגר אחרי 38 שנים

שלהם למילות הגנאי שנכתבו על הלוח. כעבור יומיים נכנס הרעבע לכיתה, וכתב במרומי הלוח מילה אחת, "גנוט". "המלמד לא אמר לי כלום ולא אמר לאף אחד כלום. הרעבע לא דיבר יותר על המקרה, אבל המילה הזאת, "גנוט", נשארה על הלוח הרבה זמן, לפחות כמה שבועות, כדי לחדד שגנוט היה זה שכתב את מילות הגנאי. כך ישבתי, כמה שבועות, מול הלוח, וראיתי, יחד עם כולם, שהרעבע בטוח שזה אני. יום אחד כבר לא הייתי מסוגל יותר, חיכיתי שכולם יילכו הביתה, גררתי את השולחן של הרעבע עד הלוח, העמדתי עליו כסא קטן, ומחקתי את ה"גנוט".

"נו?", שואל המלמד היקר, שהקשיב לסיפור הלא שגרתי הזה, שהתרחש בערך לפני 38 שנה.
"האמת היא, שזה לא הייתי אני. לא אני כתבתי את מילות הגנאי על הרעבע. היה זה חשד שווא".
המלמד ההמום הושיט את ידו וכך, בפשטות, ביקש סליחה. סלחתי מיד. כך נסגר לו מעגל קטן וקצת כואב, מעגל של 38 שנה.

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן וַיִּצְוֶם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל פְּרָעָה
מִלֶּךְ מִצְרָיִם (שמות ו, יג).
ציוה עליהם לחלוק לו כבוד בדבריהם (רש"י).

לפני שנה בדיוק, עמדנו כל המשפחה נרגשים בתחנת האוטובוס, בדרך לשמחת סעודת אירוסי בננו החתן. חיכינו לאוטובוס ואז צדה עיני את המלמד שלי, שלימד אותי בחיידר, בערך לפני 38 שנים. אחד המחנכים היותר מיוחדים. מחנך אמיתי, כזה שחושב כל הזמן על טובת תלמידיו. בכל פעם שראיתי אותו, מידי פעם, התלבטתי האם לגשת אליו. הפעם, כך החלטתי, אני ניגש, סוגר את המעגל הבלתי-סגור, שנמצא אצלי בלב כל כך הרבה זמן.

"שלום הרעבע", אמרתי לו במאור פנים ולחצתי את ידו בחמימות, "למדתי אצלכם בכיתה לפני עשרות שנים ממש". הצגתי את עצמי והוא נזכר מיד מי אני, מי אחי ומי בני הדודים שלי, שגם למדו אצלו בחיידר קרלין הנפלא והמיוחד כל כך.
"היה כל כך נפלא אצלכם בכיתה. היית אחד המלמדים האהובים עלי ביותר ותמיד יש לי אליכם פינה חמה בלב. אבל יש משהו שמעיק לי על הלב כל כך הרבה שנים ואני חייב לפרוק, דווקא כעת, אחרי כל כך הרבה זמן, כשאני כבר סבא צעיר, וכעת אנחנו בדרך לאירוסין של עוד בן שלי..."

"באחד הימים אחד הילדים בכתתי שירבט בגיר על הלוח מילות גנאי על הרעבע. הרעבע חקר ודרש מי כתב את מילות הגנאי האלה, אך הילד לא הסגיר את עצמו. הרעבע לקח את מחברותיהם של כל ילדי הכיתה, כנראה כדי להשוות את הכתב

מופלא, מלא שמחת חיים, שהקים משפחה לתפארת וכבר מחתן את ילדיו בעצמו. אותו מלמד, שאמר לו את המשפט הזה, כבר לא חי איתנו בעולם הזה, ובכל זאת, 35 שנה לאחר מכן, ואותו מרביץ תורה לא שכח לו את המשפט הרע הזה.

והנה יסוד נפלא, ששמעתי מהרה"ג רבי ברוך זילבר שליט"א ממודיעין עילית: "וַיָּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה". יעקב טען טענות ושאל שאלות על בני יוסף, כמוסבר שם ברש"י ובמפרשים. "וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו: בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בְּזֶה" - אלו הילדים שהקב"ה נתן לי. זאת המתנה שקיבלתי מהש"ת. אלו הם הילדים שלי. זאת השליחות שלי. ככה הם, לטוב ולמוטב, וממילא אני צריך לעשות הכל בשבילם, לחנכם, לגדלם, לרוממם, בכל מצב שהם נמצאים. מיד אמר יעקב אבינו: "קַחֶם נָא אֵלַי וְאֶבְרַכֶם"....

זאת ועוד. צריך להתייחס לכל יהודי, לכל ילד יהודי, לכל אדם, לא רק בכבוד כללי, כאחד בין כולם. אלא כעולם אישי ומיוחד משל עצמו.

"יְחִידֵי נְבִרָא הָאָדָם. יְחִידוֹת זֹו קִיָּמַת הִיא אָפִילוּ לְאַחַר שְׁכָל הָעוֹלָם מִתְמַלָּא אַנְשִׁים... אֲבָל סוֹף סוֹף מְצִיאֹתֶם שֶׁל רַבּוֹת בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתוֹ מִסְתַּרָה הִיא אֶת יְחִידוֹתוֹ שֶׁל הָאָדָם, אֲפִלוּ בְּפָנֵי הָאָדָם עֲצָמוֹ. אֲלָא שְׂמַתַּחַת הַסְתַּרָה זֹו בְּפָנִים הַנֶּפֶשׁ, בּוֹעֵר הוּא הַצְּמָאוֹן לְטֶעַם טַעְמָה שֶׁל יְחִידוֹת זֹו וְעַל כֵּן נִמְצָא הוּא הָאָדָם בְּחִתְרָה תְּמִידִית לְהַבְקִיעַ אֶת הַסְתַּרָה שֶׁל הָרַבּוֹי בְּכַדֵי לְגִלוֹת לְעַצְמוֹ אֶת תֵּאֵר הַיְחִידוֹת שֶׁל אִישִׁיתוֹ, בְּכַדֵי לְשׁוֹבֵב אֶת נַפְשׁוֹ הַצְּמָאָה לְגִלוֹי זֶה וְעָקְרוּ שֶׁל רָגֶשׁ הַכְּבוֹד יוֹנֵק הוּא אֶת חִיּוֹתוֹ מְצָמָאוֹן תְּאֻוֹת הַהִתְיַחְדוּת. הָאָדָם חֵשׁ עֲלֵבוֹן כְּשֶׁמְתַיַּחֲסִים אֵלָיו יַחַס אֶל אָדָם בְּכָלל וְלֹא יַחַס שְׂאֵלָיו בְּפָרְט. זֶהוּ עֲלֵבוֹן יַחְדוֹ. כָּל שֶׁהִכְלַלְתוּ מְרַבָּה, עֲלֵבוֹנוֹ מְרַבָּה. כָּל מָה שְׂאֵתָה מְכַלִּילוֹ יוֹתֵר, אֶתָּה מְחַלְלֵו יוֹתֵר וּמְאִידֵךְ גִּיסָא כָּל מָה שְׂאֵתָה מִיְחָדוֹ יַחְדוֹ עַל גְּבֵי יַחְדוֹ יוֹתֵר, אֶתָּה מְשַׁבֵּיעַ אֶת תְּאֻוֹת הַכְּבוֹד שְׁלוֹ" (הגר"י הוטנר זצוק"ל, פחד יצחק, מאמר טז אות י).

כל (ילד) יהודי הוא עולם יחידני בפני עצמו. עולם מלא הזקוק לכבוד והערכה, מחמאה, אהבה והעצמה אישית. אישית לגמרי. (מתוך יתד נאמן טבת תשפ"ג)

פרעה היה רשע ועריץ, האדם שציווה לרצוח את כל תינוקות בני ישראל ולהשתעבד בהם בעבודות פרך. פרעה היה האחראי הבלעדי להתעמרות הנוראה ולשעבוד הקשה והמשפיל של מליוני בני ישראל במצרים, ובכל זאת ציווה הקב"ה את משה ואהרן לחלוק לו כבוד. להוכיחו ולייסרו בדברים, אך לא להשפילו ולבזותו. והדברים קל וחומר - כותב הגר"ל חסמן זצוק"ל בספרו 'אור יהל', וכפי שמאריך בזאת הגר"י בייפוס שליט"א ב'ילקוט לקח טוב' בפרשתנו - אם כך צריך לנהוג לפרעה הרשע, לאדם מישראל על אחת כמה וכמה. הלא 'כל ישראל בני מלכים הם' (שבת סז), ובודאי כשמדובר בישראל כשר. מה מאד יש להיזהר ולדקדק בכל דיבור, תנועה ומעשה, לתת לכל יהודי, בכל גיל ומעמד, את הכבוד הראוי לו. כל שכן שלא לבזותו ולהשפילו. כך תובעים כל אדם ביום הדין ושאלים אותו: "המלכת את חברך עליך בנחת רוח"!

מִן רִשְׁכַּבְה"ג רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה הַגְרִי"ג אֲדַלְשֵׁטִין שְׁלִיט"א מוֹרָה תְּמִיד לְרַמִּי"ם וּמַחֲנִכִים, לְהַעִיר הַעֲרוֹת אִישִׁיתוֹת לְתַלְמִידִים, אֲךָ וּרְק בִּיחִידוֹת וּבִפְרִטוֹת. אֲפִשֶׁר לְבַקֵּשׁ בְּרַבִּים מִתְלַמֵּיד לֹא לְהַפְרִיעַ, לְגַעוֹר בּוֹ לְשִׁתּוֹק אוֹ לְדַרְבֵּן אוֹתוֹ לְהַקְשִׁיב. אֲךָ כְּשֶׁבֹאִים לְהַעֲלוֹת בְּפָנָיו אֶת חֲסִירוֹנוֹתָיו וְלִיקוּיֵי הַלְמִידָה אוֹ הַהֲתַנְהָגוֹת שְׁלוֹ, צָרִיךְ לְקַרֹּא לוֹ לְצַד וּלְהַעִיר - לְהַאִיר לוֹ. לֹא בְּפָנֵי אַחֵרִים.

בדורות שלפנינו, גם כשאנחנו היינו ילדים, היו המלמדים מעניקים לילד סורר סטירה הגונה וכך הילד היה חוזר לתלם. בדורינו לא מכים ילדים בתלמודי תורה. דרכי החינוך השתנו ומה שהיה טוב ובריא פעם, לא מתאים כיום.

לכאורה, זה דבר טוב. אך מחנכים דגולים ואיכותיים טוענים שבמקרים רבים, סטירה הוא פתרון מצוין לחנך ילד מבלי להשאיר לו צלקת לאורך טווח. מכה קלה על היד או על הלחי עוברת מיד. היא לא משאירה חותם על לבבו של הילד. אבל הערה שנונה, 'עקיצה' חזקה או משפט לא נכון, יכולים להישאר במוחו ובלבבו של הילד שנים רבות. יכולים לחלוף שנים רבות, והפצע אינו מגליד.

"הרעבע שלי בחיידר אמר לי, לפני 35 שנה, שלא ייצא ממני כלום שאהיה גדול, ואני לא שוכח לו את זה עד היום", סיפר לי ר"מ בישיבתנו. - מדובר בתלמיד חכם אמיתי, שנבחן על כל הש"ס עם ראשונים בעל פה כבר שלש פעמים. מרביץ תורה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייו

הפורתח בכל יום..
המייל היומי של 'דרשו'.

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

בית הכנסת היה נראה כמו אחרי פעילות לילדים... אף אחד לא חלק על חשיבות הפעילות הנ"ל אבל היו מהגבאים שהדבר הפריע להם מאד

הרב ישראל היימן עם סיפור מופלא על הגה"צ רבי יוסף ליברמן זצ"ל, וגם: מזה נלמד מהאופטומטריסט

לכם אדם בן זמננו, כזה שאין לו שום השגות רוחניות שמעבירים אותו כביכול במנהרת הזמן ומכניסים אותו לעזרת כהנים בבית המקדש. בעיניים פשוטות אתם יודעים מה הוא היה רואה? דם לרוב הניגר בכל פינה, חלקי איברים ועורות כבשים ופרים מתגוללים על השולחנות והרצפה בחוסר סדר... כאן התרומם קולו של אביכם והוא החל לדבר ברגש. הלא טעות בלתי מתקבלת על הדעת היא בידי ובעיניו של היהודי הזה! כאן הלא נעשית העבודה הקדושה והמרוממת בתבל!! כאן יהודים שחטאו והתלכלכו נכנסים מקריבים ויוצאים נקיים כביום הולדתם, כאן זה עצם הלוח של ההווה הרוחנית הכבירה ביותר. אין דמיון בכלל בין הראייה של העיניים הגשמיות לבין המציאות האמיתית המתחוללת כאן!!

דעו לכם, המשיך הגאון ברגש, בית מקדש מעט הוא אותו דבר ממש, מי שרואה בעטיפות הממתקים בלכלוך ובחוסר הסדר רק את המציאות הגשמית טועה ובגדול! יש כאן מציאות רוחנית עמוקה ביותר של חינוך לתורה ומצוות של הדור הבא. יש כאן מציאות אמיתית של עבודת ה' שאין לה שיעור והיא לא מושגת בכלל בעין גשמית פשוטה.

כך צריך להסתכל על זה. זו המציאות האמיתית העומדת כאן לדיון.

כמובן שהשלום חזר לשרור בבית הכנסת וכל מי שנכח שם זכה לקבל את המימד הנכון על הדברים.

כאן התלחחו עיניו של היהודי המספר. יודעים אתם מה אני למדתי מהסיפור הזה חוץ מהמסר החד והברור אותו אמר אביכם במפורש?

אני הבנתי שכמו שאופטומטריסט כשהוא בא לבדוק את מצב הראייה של מטופליו הוא לא מוציא אותם לרחוב ובדוק את ראייתם ע"י אוטובוסים גדולים ושלטי חנויות, אלא מושב אותם מול לוח על הקיר עם אותיות ומספרים קטנים ככל האפשר ודווקא בזה נמדדת הראייה של האדם, כן הוא המדד גם בראיה הרוחנית. אם אדם מצליח לזהות את 'האותיות הקטנות' שכתובות בכל דבר, את המימד שמעבר לכל התרחשות, ורואה בכל דבר גשמי את המציאות הרוחנית שהיא האמיתית, בידוע שהוא אדם רוחני וגדול. כי העין הרוחנית רואה את הדברים האמיתיים ומצליחה למצוא בכל דבר גשמי את הפן הרוחני הנכון.

יהיו הדברים והחיזוק הנלמד מהם לע"נ של הגאון החסיד רבי יוסף בן טוביה זצוק"ל.

את הסיפור המופלא הבא עם התובנה העמוקה והנפלאה שיוצאת ממנו שמעתי מידידי הרה"ח שליט"א נכדו של הגאון החסיד והצדיק רבי יוסף ליברמן זצוק"ל שהסתלק מאיתנו בצפרא דשבתא פרשת ויחי תשפ"ג למגינת לב אלפי שוחרי תורתו ועצתו. באחד מימות השבעה עלה לנחם את בני המשפחה יהודי בגיל העמידה ממוצא עדות המזרח. עצם הופעתו בשבעה של המשפחה החסידית לא היה מפתיע כיון שהשפעתו של הנפטר הדגול חרגה הרבה מעבר לחוג שעליו הוא נמנה. יחסו החם ואהבתו לכל יהודי היו ידועים עוד בחיי חיותו וממדי העניין התגלו ביתר שאת ועוז לאחר הסתלקותו כשהחלו לזרום סיפורים נוראי הוד על השפעתו הכבירה ומעשיו הטמירים והמופלאים.

בין שלל הסיפורים אותם סיפר אותו יהודי שחזותו הוכיחה עליו שהוא נמנה על אותם הקובעים עיתים לתורה ועושים מלאכתם באמונה מתוך דביקות פשוטה ותמה בבורא כל עולמים ובצדיקי אמת, בלט סיפור אחד המלמד רבות על דמותו של הגאון הפלאי ובסופו התובנה העמוקה שמרעישה כל לב.

כחלק מעיסוקי, פתח היהודי בסיפור, אני נמנה על גבאי בית כנסת אזורי קטן הנמצא כאן - לא רחוק ממקום מגוריו של אביכם זללה"ה. מתפללי בית הכנסת כולם יהודים יקרים העמלים לפרנסתם כולם אהובים וכולם ברורים לעשות רצון אביהם שבשמים. דא עקא ששנים מספר נסוב בבית הכנסת וויכוח סביב פעילות לילדים בשבת אחר הצהריים שכללה חברת תהילים ואבות ובנים אותה הפעיל בחן ובכבוד אחד המתפללים. הפעילות הזו כדרכה של פעילות עם מגוון של ילדים בכל הגילאים כללה את העובדה שלקראת תפילת המנחה של שבת בית הכנסת היה נראה כמו אחרי פעילות לילדים... עטיפות של ממתקים וחוסר סדר משווע. אף אחד לא חלק על חשיבות הפעילות הנ"ל אבל היו מהגבאים שהדבר הפריע להם מאד, וכאמור הוויכוח התנהל לו לאורך זמן ארוך כשהוא מעת לעת עולה לדיון ומעורר חוסר נעימות בין המצדדים בעד ובין אלו המתנגדים.

יום אחד, ממשיך היהודי, פניתי לאביכם בבקשה אולי הוא יוכל לבוא לבית הכנסת ולפשר בין הצדדים, לשמוע את הטענות, להכריע בסמכותו התורנית הכבירה בין הצדדים ולהביא שלום ושלווה לבית הכנסת. ר' יוסף אכן נענה לבקשתי. הוא הופיע בהדרו בבית הכנסת פגש את האנשים ושמע את הטענות בעד ונגד. כשכולם חיכו למוצא פיו הוא פתח בקול שקט. אני רוצה לתאר

כשלושה חודשים לאחר מכן, כאשר בסיום התפילה חיפש ר' מנשה כהרגלו את האורחים שאין להם מקום ללון ולסעוד, הופתע לגלות פרצוף מוכר. הוא אימץ מעט את מוחו ונזכר; היה זה אותו יהודי שעבורו התפלל במשך עשר שנים תמימות!

לפעמים אנו לא מעלים בדעתנו כמה אנו מועילים בתפילתנו • סיפור מופלא

הצלחה בניחות, ומיד לאחר מכן התיישב לומר את פרק נ"א בתהילים, עבור החולה שעמד בשנתו החמישים ואחת.

שבועות וחדשים חלפו, ור' מנשה המסור המשך לעמוד בהבטחתו. בכל יום ויום הוא הקדיש דקותיים כדי לקרוא בנאמנות את פרק נ"א בתהילים, עבור אותו יהודי בלתי מוכר שפגש בסך הכל פעם אחת בחייו. לאחר אמירת פרק התהילים היה מנשה מזכיר את שמו של החולה לרפואה.

לאחר שעברה שנה שיער ר' מנשה שהאיש כבר נכנס לשנתו החמישים ושתיים, ובטוב לבו החליט להמשיך ולהתפלל עליו מכאן ואילך את פרק נ"ב בתהילים.

במשך עשר שנים תמימות נמשך הדבר. אולם לאחר שעברו עשר שנים החליט ר' מנשה כי יצא כבר ידי חובתו. זמנו היה יקר, והוא אף לא ידע אם הניתוח, שהיה אותו יהודי אמור לעבור, הצליח, והאם הוא עדיין בין החיים.

רבי מנשה החליט להפסיק להתפלל על אותו יהודי, אינו מודע לתוצאה הישירה שתהיה להחלטתו על גורלו של היהודי.

כשלושה חודשים לאחר מכן, כאשר בסיום התפילה חיפש ר' מנשה כהרגלו את האורחים שאין להם מקום ללון ולסעוד, הופתע לגלות פרצוף מוכר. הוא אימץ מעט את מוחו ונזכר; היה זה אותו יהודי שעבורו התפלל במשך עשר שנים תמימות!

התרגשותו הלכה וגאתה והוא רץ לעבר האיש הציג את עצמו והזכיר לו את שהתחייב לו לפני עשר שנים. הוא הוסיף וסיפר לו כי במשך עשר השנים שעברו מיום פגישתם, לא החמיץ ולו יום אחד לומר פרק תהילים עבורו, עד שלפני כשלושה חודשים החליט להפסיק.

האיש שנראה היה עתה כאילו הזדקן בעשרים שנה, הופתע לגמרי. הוא כלל לא ידע מכך, ולפתע 'תפס את עצמו': "אמרת שהפסקת לפני כשלושה חודשים?" שאל כשמבט נדהם על פניו. "כן!" השיב רבי מנשה, ומיד שאל: "ומדוע הגעת לכאן אחרי כל כך הרבה שנים?"

"כנראה בדיוק בגלל זה..." - השיב האיש כשחיוורון הולך ופושט על פניו. אחר נאנח עמוקות וסיפר לר' מנשה בקול שבור: "כפי שאתה יודע, לפני כעשר שנים הגעתי לכאן כדי לעבור ניתוח שעשוי היה להציל את חיי. בחסדי שמים הניתוח הצליח ומאז ואילך התהלכתי והתנהגתי כאדם בריא לחלוטין. אלא שלפני כשלושה חודשים, למרבה הצער, שבה אותה מחלת לב

שעת בוקר באחד מבתי הכנסת במנהטן שבניו יורק. זה עתה הסתיימה התפילה והמתפללים ברובם כבר עזבו את בית הכנסת בדרכם לבית תלמודם ולעמל יומם. כאשר כמעט התרוקן בית הכנסת ממתפלליו, קם רבי מנשה ממקומו, כעת היתה זו שעתו. הוא הביט סביבו וחיש מהר מצא את מבוקשו - אברך בגיל העמידה בעל חזות מכובדת שעמד בפנית בית הכנסת וגלגל את תפיליו בנחת, כביכול אינו ממהר לשום מקום.

מזה שנים רבות שר' מנשה, יהודי בעל לב חם ורחום, קנה לעצמו מנהג של קבע, לדאוג לכך שבבית הכנסת שבו הוא מתפלל לא יוותרו אנשים 'שקופים', כלומר, אורחים שאין מי ששם לב אליהם ואין מי שדואג לצרכיהם.

כידוע, מנהטן מושכת אליה מדי שנה אלפי יהודים הבאים למצוא מזור ומרפא במרכזי הרפואה הגדולים הקיימים בה. ר' מנשה מיודענו החליט להקדיש בכל יום דקות ארוכות מזמנו להתעניין באותם יהודים ולסייע להם ככל שבאפשרותו.

כך, בכל יום היה נשאר רבי מנשה בבית הכנסת לאחר התפילה ומחפש את אותם אנשים שלא היה להם היכן לסעוד. כשהיה מבחין במישהו חדש ובלתי מוכר, היה ניגש אליו ומברר את מטרת בואו ואם יש לו היכן לאכול וללון, ולאחר מכן משתדל לדאוג לו ולהפנותו לכתובת הנכונה בהתאם לצורך.

כאמור באותו יום שבו התרחש סיפורנו, זיהה ר' מנשה את אותו יהודי בלתי מוכר שנראה היה כמי שאין לו היכן להתארח. הוא ניגש אליו וכהרגלו התעניין תחילה לשמו ולמטרת בואו. האורח שהציג את עצמו כתושב ארץ הקודש סיפר לר' מנשה כי הגיע למקום בעקבות מחלת לב נדירה שהתגלתה בגופו לפני זמן מה, ועל כן בעצת עסקני רפואה הופנה למרכז רפואי סמוך, המתמחה בתחום זה.

רבי מנשה עודד וחיזק את היהודי, וכאשר התברר לו שיש מי שדואג לו למזון ולינה, הציע לו שלכל הפחות ישתתף עמו בתפילה; הוא בירר את שמו של החולה, את שם אימו ואת גילו המדויק והבטיח שישתדל בכל יום להתפלל עבורו לרפואה שלימה ולקרוא למענו כל יום את הפרק בתהילים המתאים לגיל שנותיו, כמנהג החסידי הקדום שנהגו בו גדולי עולם מאז ומקדם, לומר בכל יום את פרק התהילים המתאים לגילו של הנצרך לתפילה.

רבי מנשה נפרד מהאיש באיחולי רפואה שלימה ובברכת

לומר מדי יום ביומו, הם אלו שהגנו עליו ושמרו על בריאותו, וביום שחדל מלאומרם גם בריאותו של האיש חדלה מתקינותה. סיפור מדהים זה הממחיש את כוחה של תפילה, סופר על ידי הגאון הנודע רבי יצחק זילברשטיין שליט"א ופורסם בעלון הנפלא 'וכל מאמינים'.

ופקדה אותי. נאלצתי אפוא ליטול שוב את מקל הנדודים ולשוב לאותו פרופסור כדי שימציא מזור למחלתי".

צמרמורת עברה בגופו של רבי מנשה לשמע הדברים. רק עתה הבין עד כמה גדול החסד שעשה עם אותו יהודי בלתי מוכר מבלי שהיהודי ידע על כך. מסתבר כי אותם פרקי תהלים שהתמיד

לפני שנים פנה אליי מחנך חשוב שבאותה העת פרש לגמלאות בשל גילו המבוגר. הוא אמר לי ששמע שלארגון 'דרשו' יש תוכניות לימודיות וסדרי מבחנים על מקצועות רבות בתורה, וביקש להתייעץ ולשמוע ממני לאיזו תכנית כדאי שייצטרף. ומאז, הכל היסטוריה..

שיחה עם רכז מוקד מבחני דרשו על הזכות וזיכוי הרבים

• מה בעצם תפקיד הרכז במוקד המבחנים? מבקשים אנו לשמוע.

מעבר לחלקים הטכניים, העיקר הוא ההתייחסות האנושית ולקבל כל נבחן עם חיוך ומילה טובה, כמו 'שלום עליכם', 'אשריך שבאת', וכמובן להחמיא לו על שקידתו הרבה. אם הרכז לחוץ מדי, אפשר בהחלט להרגיע אותו.. ולהסביר לו שהשאלות אינן מורכבות מדי, ובטח ידע להצליח בהן בעזרת ה'. עם מעט מחשבה אפשר לקלוע לטעם הטוב של הנבחן, לעודד אותו ולהראות לו שמעריכים את עמלו הרב, וכך גם לעודד אותו לגשת להיבחן גם בחודש הבא.

זכות גדולה היא עבורי, ועבור כל רכז אחר, לשרת בקודש ממאות רכזי מבחני 'דרשו' המפעל העולמי להרבות חיילים ללימוד התורה בכל מקצועות התורה, באמצעות מסגרות המבחנים המתקיימות בכל רחבי תבל. זוהי זכות שאיני מוותר עליה בשום אופן.

• איך מגיעים הנבחנים למוקד שלכם?

חשוב לי להדגיש, התפקיד של רכז מבחנים אינו גובל בשעה חודשית אחת כפי שזה נשמע. אני יכול להעיד על עצמי שמדי מספר ימים פונים אליי נבחנים או נבחנים פוטנציאליים להתעניין ולברר לגבי מועד הבמחן הבא, הספקים ועוד ועוד. לצד זאת אני מקדיש זמן בתליית מודעות תזכורת לקראת המבחן - מה שמזכיר וממריץ את הנבחנים להתאמץ ולהשקיע בשינון וחזרות.

• מה גורם לך להשקיע כל כך בתפקידך החשוב?

פשוט מאוד - אומר ר' ישראל כלא מבין את השאלה - זהו זיכוי הרבים הגדול ביותר - להגדיל תורה ולהאדירה. תשמע סיפור - הוא ממשיך בהתלהבות - לפני שנים פנה אליי מחנך חשוב שבאותה העת פרש לגמלאות בשל גילו המבוגר. מדובר ביהודי חשוב שהקדיש את חייו לחינוך ילדי תשב"ר. הוא אמר

הרב שלום הרשור

אחד מהדברים שנשמעים לא אחת מחברי מסלולי הלימוד והמבחנים של 'דרשו' הוא חלקם הבולט של רכזי המבחן החשובים, הם העומדים על הפקודים ומפעילים את מוקדי המבחן כל אחד במקומו הוא להצלחת הנבחנים היקרים. כל רכז ורכז מהווה בעצם החולייה המקשרת בין מערכת 'דרשו' לנבחן עצמו, והם מצידם מוודאים שהמוקד יתנהל כשורה וכל נבחן יקבל את הנדרש לו להצליח במבחן בו הוא משתתף.

לאחרונה זכיתי לישוב ב'שבת רכזים יחד' באסיפה מיוחדת של רכזי המבחנים שישבו יחד סביב השולחן עם מנהלי הארגון המסורים לשמוע ולהשמיע ולהחכים להמשך ההצלחה. במהלך הערב המיוחד נהנית לשמוע טיפים ורעיונות מכלל אחראי המוקדים וביניהם מאת הרה"ח ישראל ליפשיץ שליט"א מגיד שיעור ב'דף היומי בהלכה' ואחראי מוקד המבחן בבית המדרש הגדול של חסידי סערט ויז'ניץ בחיפה. כהמשך לכך, עברנו איתו לשיחה מחכימה ומענגת, לתועלת והנאת כלל הקוראים והנבחנים.

• איך הכל התחיל?

זכיתי למסור שיעור יומי בהלכה. די מהר עברנו ללמוד בסדר התוכנית המפורסמת 'הדף היומי בהלכה'. כצפוי עלתה ונשמעה המחשבה; אנחנו כבר לומדים ומשקיעים, למה שלא להיבחן ולקצור ברינה את פרי עמלנו?!

רק מה - משחזר רבי ישראל בחינניות - המוקד הקרוב ל'שיכון ויז'ניץ' היה במרחק הליכה לא קצר - דבר שהקשה על הלומדים, כך שפנינו וביקשנו מ'דרשו' שיפתחו מוקד מבחן נוסף אצלנו בשיכון, וכך אחר תקופה זכינו ונוסד מוקד המבחן - דבר שבהחלט הוסיף רבות לכל הלומדים - כשברוך השם הציבור הולך וגדל בכל הלימודים ובכל התחומים.

אני תמיד מקפיד לנצל הזדמנויות כשאני פוגש אבא של נבחן או קרוב משפחה אחר כדי לייקר בעיניהם את לימודו והצלחתו של הנבחן. לא תמיד ההורים מודעים למאמציו של הנבחן ולהישגיו, וכשהם מקבלים ד"ש על שקידתו והצלחתו של הבן שלהם השמחה שלהם היא לאין ערוך. ההערכה הזו תועבר במהירות גם לנבחן עצמו שיתעודד וישמח להמשיך להשקיע.. מילה טובה אחת עשויה בהחלט לגרום לנבחן מוטיבציה להמשיך להיבחן מדי חודש, ומה לנו יותר מזה.

• מילה אחת לקוראינו החשובים..

מי שכבר זוכה ונבחן, אשרי לו ואשרי חלקו. מי שעדיין לא זכה, אין לי אלא להציע לו, גש למוקד המבחן הקרוב אליך במבחן הבא והצטרף אל ההצלחה.. בכל תוכנית שתבחר, העונג שמור רק לך.. שווה לנסות.. טעמו וראו! מבטיח שלא תתחרטו..

לשליחת תגובות לכותב המאמר,
כתבו ל: a0533185209@gmail.com

לי ששמע של'דרשו' יש תוכניות לימודיות וסדרי מבחנים על מקצועות רבות בתורה, וביקש להתייעץ ולשמוע ממני לאיזו תכנית כדאי שיצטרף.

ניסיתי להבין אם הוא לומד הלכה באופן קבוע. משהבנתי שהתשובה אינה חיובית, הסברתי לו על תכנית הדגל 'דף היומי בהלכה', וגם הענקתי לו מתנה אישית קונטרס 'משנה ברורה' עם סימנייה. ברוך השם, מאז הוא מגיע כל חודש 'כמו בחור צעיר' וברוב חיות והנאה הוא נבחן בהצלחה אדירה, כשהציונים שלו נושקים למאת האחוזים בקביעות.. אשתקד גם זכה לסיים את סדר המשנה ברורה בסיום הגדול יחד עם רבבות אלפי ישראל. בהמשך הצטרף לתוכניות לימוד נוספות שגם בהן הוא עושה חיל ב"ה.

• לסיום, איזה מסר תרצה להעביר לחבריך למלאכת הקודש?

אי אפשר להעריך את כוחה של מילה טובה. אברך שמשקיע כל חודש בלימוד ובמבחנים, ראוי לו שיקבל הערכה ומילה טובה.

שני גדולי הדור, מרביצי התורה וראשי הישיבות, עמדו בפנינת הרחוב ודנו בינם לבין עצמם בשאלה המכריעה: מי מהם יושב במושב הקדמי לצד הנהג, ואילו מי יושב במושב האחורי?

התחשבות והטבה עם הזולת של גדולי ישראל

במושב האחורי. כך הוא אולי דרכם של הנשיאים ופוליטיקאים שיש להם נהג צמוד, אבל זהו עלבון כלפי יהודי המציע את שירותיו כנהג כדי להביא לביתם את גדולי התורה. ולכן, רגישותם לזולת של רבי משה ורבי יעקב הנחתה אותם, שצריך לארגן את הישיבה באופן שתמיד ישאר מישהו לצדו של הנהג, וכך הדרך הראויה לנהוג בה.

מעתה: אם ישב רבי משה במושב הקדמי, הרי הוא יצא מהמכונית כשיגיעו לביתו, ויהא רבי יעקב נשאר מאחור בדרך שעד ביתו הוא, הנהג מלפנים לבדו, ורבי יעקב במושב האחורי - אין זה מתאים כלל. וכי כך מנהג שבו נוהגים כלפי הנהג? ואולי הוא ירצה גם לשוחח בדרך עם רבי יעקב, וזכות זו תהא נבצרת ממנו מחמת סדורי הישיבה? לא כך מתנהגים.

לכן החליטו שישב רבי יעקב מלפנים. כאשר הגיעו לביתו של רבי משה, יצא רבי יעקב מהרכב כדי לאפשר לרבי משה לצאת, ואז חזר רבי יעקב למושב הקדמי, וכך שמרו על היחס הנכון כלפי הנהג, בהבנה לעמקי רגשותיו, כראוי וכיאות לגדולים בתורה שכמותם. ואנו, כמה עלינו ללמוד מכך..

(אדרבה)

שני גדולי התורה, רבי משה פיינשטיין ורבי יעקב קמינצקי - זכר צדיקים לברכה, היו יחד באותו מאורע. את דרכם הביתה אמורים היו לעשות בצותא, שכן היה יהודי אחד בעל רכב שנועד לקחת את שניהם, כל אחד לביתו - קודם את רבי משה, ואחר כך את רבי יעקב.

רכבו היה מסוג כזה, שאי אפשר היה להיכנס למושבים האחוריים שבו אלא דרך הדלת הקדמית, וממילא גם אי אפשר לצאת אלא אם כן היושב לפנים יוצא ראשו ונמקפל את מושבו, כדי לאפשר יציאה ליושב מאחור.

דברו ביניהם שני הגדולים הללו, מי ישב מלפנים ומי ישב מאחור.

אמרו אתם: אם רבי משה יוצא קודם, האם הגיוני שהוא יכנס לאחור, או ישב במושב הקדמי? כל אדם רגיל שנשאל בזה משיב, שיותר הגיוני שישב רבי משה מלפנים.

אך הם החליטו, שרבי משה ישב מאחור ורבי יעקב מלפנים. והרי ההגיון הפשוט הוא להיפך, מדוע הסיקו מסקנה שכזו? וכך היה הנימוק: אין זה דרך ארץ כלפי הנהג, שיהא הוא לבד מלפנים, עם כסא ריק לצדו, ומביא לביתו את רבי יעקב היושב

דמעות חמות זלגו על לחייו, הבכי היה חרישי אך ניכר היה כי בליבו פנימה מתחוללת סערה של ממש. ליבי נכמר. דאגתי לו מאוד. ניגשתי אליו ושאלתי: 'חיים, למה אתה בוכה?' אבל הוא לא ענה לי. רק המשיך לבכות

שערי דמעות לא ננעלו

לחייו, הבכי היה חרישי אך ניכר היה כי בליבו פנימה מתחוללת סערה שלממש.

דאגתי לשלומי. בצעדים מהירי מיהרתי למקומו ושאלתי: "חיים, קרה משהו? מדוע אתה בוכה?" - הוא לא ענה. הוספתי ובררתי: "ייתכן שסיבת הבכי קשורה אלי?" חיים נענע לי בראשו לאות לא. חשבתי לתומי, אולי הגעגועים לביתו המרוחק, אולי תנאי הישיבה וכיו"ב הם אשר גרמו לו לסערת הלב ולבכי הבלתי-נשלט. פניתי אליו והצעתי את עזרתי בכל תחום שיבקש.

חיים הביט בי בעיניים מצועפות. הוא שאף אוויר מלוא ריאותיו והשיב בקול שבור: "איך אוכל שלא לבכות?! לא די שבקושי אני מבין את הלימוד, עתה לאחר מספר שעות של לימוד אני חוזר על כל מה שלמדתי עכשיו, ואני מגלה כי אינני זוכר כלום. האוכל שלא לבכות?!"

נפרדתי ממנו בכאב והתפללתי להשי"ת להצלחתו המהירה בלימוד. הבכי חזר על עצמו מדי ערב, הדמעות החמות הציפו את כאב הלב על חסרון ההבנה וידיעת התורה. השאיפה הטהורה 'והאר עינינו בתורתך' מצאה מסילות מן הלב אל העין, בדמותן של דמעות יקרות אשר את ערכן אין לשער.

לאחר תקופה התרחש הפלא הגדול. התחלנו להספיק במהלך הלימוד 15 שורות גמרא, 20 שורות ועוד. פתאום הגמרא נראתה ברורה ומובנת, אור חדש נשפך על דברי האמוראים והדברים האירו באור יקרות. בהדרגה התעלינו במהלך הלימוד, התקדמנו לפירושי התוס'. בתחילה למדנו את דברי התוס' הקצרים והקלים, ובהמשך את דברי התוס' הקשים יותר להבנה.

כך, במשך תקופה פעלו דמעותיו של הבחור ופתחו לו שערי חכמה, שערי דעת והשכל. הוא עלה ונתעלה בלימוד הגמרא, עם הזמן אף רכש את הרגלי החשיבה הנכונים, בנוסף למד כיצד לסדר את הדברים ולהגישם בצורה בהירה וברורה, עד שברבות הימים הפך למגיד שיעור נערץ, אשר כל השומעו מתענג על מבועי התורה שאין להם סוף, ועל הסדר המופתי של הדברים כמגדל בנוי לתלפיות.

מעשה מפליא על כוחה של דמעה בהשגת התורה מובא בספר 'דרך זו אלך'. מחבר הספר העוסק שנים רבות בקירוב ליבם של ישראל לאביהם שבשמים, מספר את המעשה מכלי ראשון ומהיכרות בלתי אמצעית עם הדמות. הסיפור אמיתי לחלוטין ומחמת חביבותו נביא את הדברים במלואם:

מעשה היה במגיד-שיעור באחת הישיבות המפורסמות שנודע בכוח הסברתו, שיעוריו נמסרו בבהירות מיוחדת ושומעיו היו מרגישים מדי יום את ערבות ומתיקות התורה. אף אני נמנית על שומעי לקחו. השיעור היומי כמו גם ה'חבורה' השבועית של אותו ר"מ היו כמעין בלתי פוסק של חידושים וביאורים בכל מכמני התורה ורזיה.

קשה היה להאמין כי הר"מ הנערץ, בעברו היה רחוק מאוד מכל שיג ושיח הנוגע לדף גמרא, ואף לימוד שורה אחת עלתה לו במאמצים מרובים. כיצד הכל התחיל? את סיפור עלייתו של המגיד-שיעור המיוחד, שמעתי ממי שהיה חברותא שלו בזמן שהגיע לישיבה, וכך סיפר:

ביקשו ממני ללמוד עם בחור חדש שהגיע מדרום אפריקה. הסכמתי ללמוד עימו סדר ג'. האמת, היה לי קשה מאוד. היינו יושבים מתחילת הסדר ועד סופו, כשעתיים ומחצה, ובמשך כל הסדר היינו מספיקים בקושי עשר שורות גמרא ורש"י. הוא פשוט לא היה מבין כלום. בקושי דיבר עברית, שפת הגמרא לא הייתה מוכרת לו כלל ועיקר. הרקע ממנו בא כמו גם הסביבה הזרה והחדשה, רק הוסיפו לקשיי הלימוד וההבנה. מיד כשהגיעה השעה 23:00 בה היה מסתיים הסדר, הייתי קם והולך, כבר לא נותר בי כוח להמשיך עמו מגודל המאמץ, ואילו אותו בחור היה נשאר במקומו כמחצית השעה או יותר, על מנת לחזור על מה שלמדנו.

יום אחד לאחר שסיימנו את הלימוד, קמתי לדרכי, התרחקתי קמעה ממקומנו הקבוע והבטתי מרחוק על הבחור. לרגע היה נדמה לי כי הוא חוזר על תלמודו, אך כשהמשכתי להתבונן הבחנתי שאיננו לומד, ייתכן כי אצבעו אמנם מונחת על דברי רש"י אבל הוא אינו לומד. הוא בוכה... דמעות חמות זלגו על

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

יחוד עם רופא שיניים

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: ההיתר להתייחד כאשר בעלה בעיר מבואר בפוסקים מטעם שאימת בעלה עליה, ממילא נראה להתיר כשהבעל נוסע מבלי להודיע לה, מכיון שהיא סמוכה ובטוחה שבעלה עומד אחר הכותל ובכל עת יכול גם להכנס. אכן כל ההיתר יועיל רק בפעם הראשונה שעושה כן, שאח"כ כבר תדע אשתו שהוא נוסע, ולכן ההיתר יעזור אך ורק לנשים שלא קראו את הגליון חידושים הזה.

שאלה: אברך שאשתו זקוקה לטיפול שיניים מורכב והרופא המומחה הוא מחוץ לעיר מגוריו, בכדי שלא יהיה איסור יחוד הוא נסע איתה למרפאה והוא ממתין בחדר המתנה בשעת הטיפול באופן שיש לו רשות להכנס לחדר במשך הטיפול, ובכך היא מותרת ביחוד. וכעת הוא רואה שהטיפול מתארך והוא צריך לשוב לעירו לקבל את ילדיו בצהרים, האם מותר לו לנסוע לביתו וכשאשתו תצא מהטיפול ותגלה שהלך יסביר לה שהוצרך ללכת, או שכאשר הוא הולך ואינו בעיר שאשתו נמצאת יהיה איסור יחוד.

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע לא נכנס הגאון רבי איסר זלמן מלצר לביתו?

נדדים דף פט

ונתאלמנה

לעצמה תוך כדי עבודה. ברור לי שכשהיא תראה אותי, תפסיק מיד מזמרתה. ספק אצלי אם מותר לי לגרום לכך; שמא השירה עוזרת לאלמנה לשכוח את צרתה... עליתי כמה פעמים כדי לבדוק אם כבר הפסיקה את שירתה, ואוכל להכנס לביתה". (במחצתם)

סיפר מרן הגרא"מ שך, פעם אחת ראה אחד השכנים את רבי איסר זלמן כשהוא עולה לביתו, יורד, חוזר ועולה וחוזר ויורד, וכך נשנה הדבר כמה וכמה פעמים. ניגש אליו השכן ושאלו לפשר מעשיו, שמא זקוק הוא לעזרה. אמר לו רבנו: "בדירתי עובדת אשה אלמנה... כאשר התקרבתי לדירה, שמעתי שהיא מזמרת

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

האם ראוי להדפיס ציורים בסידורי התפילה?

להביט בשעת התפילה, כגון הקיר שבו קבוע ארון הקודש. וכן אין להדפיס ציורים ותמונות בסידורי התפילה, בדפים שבהם מופיעה תפילת שמונה עשרה. ויש שכתב כי גם את שאר חלקי התפילה - כגון פסוקי דזמרה - אין להתפלל מול הדברים המפריעים לכוונת התפילה.

[שו"ע צ, כג, ומשנ"ב ע-עא; בו"מ דרשו, 77, 81 ו-82]

אסור להתפלל תפילת שמונה עשרה מול מראָה, אף בעינים סגורות, כיון שבשעת הכריעות נראה כאילו המתפלל משתחוה לדמותו הנשקפת במראה; ויש להחמיר אף בזכוכית רגילה, כאשר היא משקפת את שְמוּלָה כעין מראה.

וכמו כן, אין להתפלל מול ציורים ותמונות, כיון שהם מפריעים לכוונת התפילה, ואם אירע שמתפלל מולם יעצום את עיניו. ומסיבה זו, אין לצייר ציורים בקיר בית הכנסת, בחלק שבו עשויים

האם מותר לאדם להתפלל בסמוך לאביו?

כמשתחוה להם. 3. במקרה שיסיימו את תפילתם לפניו, לא יוכלו לפסוע לאחוריהם עד שיסיימו; ומסיבה זו, יש להתרחק עוד 'שלוש פסיעות' בנוסף לארבע אמות.

והמנהג להקל בכל האמור כאשר מדובר במקומות הקבועים בבית הכנסת, אך לכתחילה לא יקבע את מקומו מאחוריהם; ויש אומרים, שראוי גם שלא לקבוע את מקומו לפניהם.

[שו"ע צ, כד, משנ"ב עג-פ, וביה"ל ד"ה ואף; (וראה פסקי הרי"ד ברכות כז, ב)]

לא יתפלל אדם תפילת שמונה עשרה בטווח של ארבע אמות (1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות) לפני גדול הדור, רבו המובהק, או אביו - משום שיש בכך זלזול בכבודם, שמפנה אליהם את גבו. וכן לא יתפלל לצידם, משום שזוהי דרך גאוה, שנראה כמשווה את עצמו להם.

וכן לא יתפלל מאחוריהם, משלוש סיבות: 1. זוהי דרך גאוה, שנראה כמחשיב את עצמו כשָׁנִי להם. 2. בשעת הכריעות יראה

כיצד יש לנהוג כשמתגלה דבר מיאוס באמצע התפילה?

לטווח המתיר את התפילה.

ואם יש במקום אנשים נוספים שלא הבחינו בדבר המיאוס, וממשיכים בתפילתם - אם מדובר בדבר מיאוס שאיסורו מדאורייתא, מותר, פֶּאִין ברירה אחרת, להפסיק בדיבור באמצע התפילה ולהודיעם; אך אם מדובר בדבר מיאוס שאיסורו מדרבנן, אסור להפסיק בדיבור כדי להודיעם.

[שו"ע צ, כז-כו, ומשנ"ב פד; וראה בו"מ דרשו, 90]

כפי שלמדנו בהלכות קריאת שמע, ישנם דברי מיאוס רבים שאסור מדאורייתא לומר בסביבתם דברי קדושה: קריאת שמע, ברכות, תפילה, ודברי תורה; ויש דברי מיאוס שהאיסור לומר דברי קדושה בסביבתם הוא רק מדרבנן.

ואם גילה אדם באמצע תפילת שמונה עשרה שיש במקום דבר מיאוס האוסר את התפילה במקום - יש לכסותו באופן המתיר להתפלל, או להרחיקו; ואם לא ניתן לעשות זאת, יש להתרחק עד

* התפילה נחשבת כהקרבת קרבן, וכשם שהקרבת הקרבן נעשתה במקום קבוע בבית המקדש, כך צריך אדם לקבוע מקום לתפילתו בבית הכנסת, ולא לשנותו כי אם בעת הצורך. ורשאי אדם לכתחילה לקבוע מקום אחד לתפילת שחרית, ומקום אחר לתפילות מנחה וערבית; או לקבוע מקום אחד לתפילות ימות החול, ומקום אחר לתפילות שבת וימים טובים.
* בתפילת שמונה עשרה, מצוה מן המובחר שלא תהיה כל 'חציצה' בין המתפלל לקיר שלפניו, כדי שלא יסיח את דעתו מהתפילה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה הוביל אליהו הנביא על גבי אלפי גמלים?

קדיש שלאחר לימוד תנ"ך או אגדות חז"ל. ועונש המדבר בעת אמירת הקדיש חמור מאד, ובדברי חז"ל והראשונים הובאו סיפורים מבהילים בענין זה. וכגון הסיפור על רבי חמא, שפגש את אליהו הנביא, כשהוא מוביל אלפי גמלים טעונים באף ובחימה, כדי להעניש בהם את המדברים בעת אמירת הקדיש. [שו"ע נו, א, ומשנ"ב א; בו"מ דרשו, 2]

חובה על כל יחיד להקשיב לאמירת ה'קדיש', אף אם יש עשרה אנשים המקשיבים לקדיש בלעדיו, ולכוון בכל לב בעת עניית אמון, ובפרט באמירת "אמן יהא שמיה רבה". ואסור לעשות כל פעולה שהיא, וכן לדבר, או להרהר בענינים אחרים, ואף בדברי תורה, בעת שמיעת הקדיש. וזאת, בין בקדיש שחיובו מן הדין, כגון הקדיש שלאחר 'ישתבח', ובין ב'קדיש יתום' שלאחר התפילה, או

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il